

Доротюк О. Г.,
науковий співробітник відділу профільного навчання
Інституту педагогіки НАПН України
м. Київ, Україна
Електронна адреса: osvita.apn@gmail.com

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ РОБОТИ ПЕДАГОГІВ З ОБДАРОВАНИМИ УЧНЯМИ

Ключові слова: обдарованість, креативність, інтелект, економіка, освіта, суспільство.

Ключевые слова: одаренность, креативность, интеллект, экономика, образование, общество.

Keywords: genius, creativity, intellect, economy, education, society.

Освіченість, інтелект і творчість є ресурсом суспільства. Економіка та промисловість потребує постійно прийняття важливих рішень, від яких залежить їх ефективність. Ті спеціалісти, які мають високу освіченість, інтелект і здатність до творчості приймають більш правильні рішення з прогнозованими результатами. «Найголовніше є в тому, що роль обдарованості та інтелекту в розвитку економіки полягає не в оптимізації взаємодії між людьми, а в здатності до створення нового продукту, що складає економічну цінність.» [1-25]

Д.В. Ушаков запропонував модель, яка зв'язує здібності людей з економічними досягненнями підприємства чи держави, та визначив її складові:

Розподілення здібностей по групах людей

Процес перетворення здібностей в компетентності

Процес перетворення компетентностей людей в економічні досягнення

Перший етап цієї моделі повинен відбуватись у середньому освітньому закладі - виявлення здібностей і обдарованості. Для цього процесу необхідно мати достовірний діагностичний інструментарій та компетентних педагогів. Але, критерієм успішності вчителя є не обдаровані діти, а предметні знання його учнів, успішна здача екзаменів та процент випускників, що вступили до вищих навчальних закладів. «В якості критерію оцінки ефективності тих чи інших форм і методів навчання повинні виступати не тільки показники сформованості знань, умінь і навичок, але й показники сформованості відповідних інтелектуальних якостей, що характеризують різні сторони розвитку інтелекту учня».[2-199]

Професійні вимоги до вчителя та його функціональні обов'язки не містять у собі пошук обдарованих дітей та розвиток їх здібностей. Гі Лефрансуа зазначає: «З педагогічної точки зору важливо виявити креативність та обдарованість таким чином, щоб ми могли відбирати учнів для проходження спеціальних програм.» [3-326] Тут виникає розрив: з однієї сторони обдарованість є ресурсом суспільства, а з іншої школа не несе відповідальності за первинне забезпечення цього ресурсу.

Для роботи з обдарованими дітьми вчитель повинен володіти наступними якостями:

- мати високий рівень інтелекту
- мати педагогічну і психологічну освіту
- бути творчою людиною
- мати гнучкість мислення
- бути доброзичливим і уважним
- мати педагогічний такт
- мати мотивацію до роботи з обдарованими.

Нами було проведено дослідження серед вчителів на виявлення інтелектуальної гнучкості та здібностей до інноваційної діяльності. Результат був невисокий - 3-5%.

Отже, якщо талант є ресурсом нації, а виявити його повинні педагоги в середньому освітньому закладі, то потрібно змінити чи доповнити програму підготовки вчителів. Напевно, більш ефективною була б додаткова освіта по роботі з обдарованими дітьми.

Школа повинна забезпечити розвиток талантів учнів та допомогти у виборі відповідної професії, чим вона внесе свій вклад в економічну успішність держави.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ушаков Д. В. Психологія інтелекту та обдарованості. М., 2011-464с.
2. Холодная М. О. Психология интеллекта. П., 2002 – 272с.
3. Лефрансуа Гі. Прикладна педагогічна психологія. С-П.,2007 – 576с.

Кадецька І. М.,

Спеціаліст II категорії

Педагог-організатор

Херсонської спеціалізованої школи I-III ступенів №52

з поглибленим вивченням української мови

Херсонської міської ради

м.Херсон

E- mail: kadetska_inna@ukr.net

ВИКОРИСТАННЯ КОПІНГ-СТРАТЕГІЙ У СОЦІАЛЬНІЙ АДАПТАЦІЇ УЧНІВ

Аннотація. В статтє речь идет о использовании, роли и значении копинг-стратегий в социальной адаптации учеников.

Ключевые слова: социальная адаптация, копинг-стратегии, стресс, дискомфорт, копинг-поведение.

Abstract. The article deals with the use, role and significance of copying strategies in the social adaptation of students.

Key words: social adaptation, coping strategies, stress, discomfort, coping behavior.

У наш час в українському суспільстві відбуваються докорінні зміни у багатьох сферах життя, що посилює вплив негативних факторів на особистість і, відповідно, зростання кількості складних життєвих ситуацій.

Сьогодні, сучасні учні часто стикаються із проблемою дезадаптації як у межах освітнього закладу, так і поза ним. Це пов'язано із багатьма чинниками. Зокрема, перешкодами у соціальній адаптації учнів будь-якого віку можуть бути не тільки процеси, що відбуваються у шкільному освітньому середовищі: взаємини між учнями та вчителями, соціально-психологічний клімат у класі, умови навчання, інтелектуальні, фізіологічні та психологічні здібності учнів, але й у сім'ї: соціальний статус родини, тип сім'ї (одnodітна, багатопокolінна, багатодітна, неповна тощо), економічний стан та взаємовідносини у родині й інше.

Складні життєві ситуації, проблеми в родині, негаразди у навчальній та інших видах діяльності є головною причиною дисгармонійного розвитку сучасних учнів, їх захворювань, навіть суїцидів і велика роль у запобіганні, ліквідації цих наслідків покладена саме на застосування копінг - поведінки. А вмiле, правильне використання стратегій копінг-поведінки визначає подальший гармонійний розвиток особистості, сприяє саморегуляції та швидкій соціальній адаптації.